

Презентация маркетингтік және PR құралдардың бірі болып табылады.

Барлық жоғары оқу орындарында, мектептерде, колледждерде қазіргі ақпараттық коммуникациялық технологиялар (АКТ) кең қолданысқа ие заманда сабақты әсерлі өткізу мақсатында, студенттердің, оқушылардың санасына тез сіңіру мақсатында презентацияны қолданады. Әдетте презентацияны жасау барысында біз Microsoft Office пакетінің ішіндегі PowerPoint бағдарламасын қолданамыз. Алайда соңғы уақыттарда көптеген лайықты альтернативалар пайда болды, барлығы да үлкен мүмкіндіктерге ие және тегін. Осындай құралдардың бірі Prezi болып табылады.

Prezi.com - бұл ерекше құрылымы бар интерактивті - мультимедиялы презентация жасауға көмектесетін, ақпарат беруші веб-сервис.

Бағдарламамен жұмыс жасау үшін prezi.com сайтына кіреміз және тіркелеміз.

Келесідей терезе ашылады. Онда жаңа презентация жасау, жасалған презентациялар және дайын шаблондар беріледі.

Prezi мүмкіндіктерімен таныстыра кетейін:

- Prezi ортасына PowerPoint-тан дайын презентацияны әкеліп қою ерекшеліктерінің бірі болып табылады. Осының арқасында PowerPoint тұрақты презентациялары Prezi динамикалық презентацияларына айналып шығады.

Масштаптау: жеке элементтерге көңіл бөле отырып, презентация фрагменттерін үлкейту:

- сюжеттік желі: презентацияны көрсетуді қатып қалған ереже бойынша емес, өзіңіз қалаған сызықтық емес көрсетілім бойынша жасақтаңыз.

- өзіңіздің iPad құрылғыңызда Prezi презентацияны таныстырып, өзгертулер енгізуіңізге болады

Ақпараттық технологиялардың ішіндегі мультимедиялық құралдарды сабақ кезеңдерінде пайдалану кезіндегі бұл құралдардың тиімді тұстарын атап көрсетсек, олар:

- студенттің, оқушының пәнге деген жеке қызығушылығын оятады;

- тынымдық қабілетін қалыптастырады;

- студентті, оқушыны шығармашылық жұмысқа баулиды;

- оқытушының уақытын үнемдейді;

- оқулықтан тыс, қосымша мәліметтер береді.

Бүгінгі ұстаздардың алдында студентке, оқушыға білім, білік, дағдыларын игертіп қана қоймай, қабылдауын, ойлауын, ерік - жігерлерін, яғни өз бетімен жұмыс жасай білетін, бәсекеге қабілетті жеке тұлғаны дамыту міндеттері тұр.

Ақпараттық технологияның негізгі мақсаты – қолданушыны керекті мәліметті өздігінен іздеп табуға талпындыру, яғни ізденімпаздыққа үйрету.

Әдебиеттер тізімі

1. Мұхамбетжанова С.Т., Мелдәбекова М.Т. Педагогтардың ақпараттық – коммуникациялық технологияларды қолдану бойынша құзырлықтарын қалыптастыру әдістемесі. Алматы: ЖШС «Дайыр Баспа», 2010 ж.

2. <http://oprezi.ru/o-prezi.html>

АҚПАРАТТЫ-ІЗДЕУ ЖҮЙЕЛЕРІНДЕ МӘЛІМЕТТЕРДІ ҰЙЫМДАСТЫРУ

Сланбекова А.Е., Сарай Ж.С.

Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті Қарағанды, Қазақстан

E-mail: SlanbekovaAE@mail.ru

Ақпаратты іздеу ретінде құжаттар жиынында(мәтінінде) барлық көрсетілген тақырыпқа арналған, алдын-ала қойылған шартты қанағаттандыратын және қажетті фактілерді, мәліметтерді қамтитын процесс түсіндіріледі.

Іздеу процесі жеке тұлғаға қажетті ақпараттарды өңдеу мен беру, жинақтау мен операциялар тізбегін қамтиды.

Жалпы жағдайда ақпаратты іздеу төрт кезеңнен тұрады:

- ақпараттық қажеттілікті анықтау және ақпараттық сұранысты қалыптастыру;

- мүмкін болатын ақпараттық массивтер жиынтығын анықтау;

- ерекшеленген ақпараттық массивтерден ақпаратты іріктеу;

- алынған ақпаратпен танысу және іздеу нәтижесін бағалау.

Ақпаратты жылдам табу үшін деректер базасындағы жазбаларды сұрыптап алған жөн. Жазбаларды өрістері бойынша өсу немесе кему ретінде немесе алфавиттік ретте сұрыптап, тек содан ғана өздеріңе қажет категориялар бойынша ақпарат алуларыңа болады. Бұл процесс деректербазасын жобалау деп аталады.

Жобалау компьютердің көмегінсіз жасалады. Жобалау - деректер базасын теориялық түрде құру. Ақпараттың өте үлкен көлемін өңдеу және іздеуге арналған ДББЖ деп аталатын арнайы программалар болады.

Мәліметтер қоры – бұл ең алдымен кестелер жиынтығы белгілі бір фирманың не оқу орынын және т.б. салалардың жұмысын автоматтандыруға арналған бағдарлама болып табылады.

Мәліметтер қорын жасау үшін ең алдымен бізге кесте міндетті түрде керек. Сондықтан да біз Microsoft Office стандартты бағдарламасынан MS Access те жұмыс жасаймыз. Алдымен MS Access-ті іске қосамыз.

“Деректер қорын құру” терезесінен “Жаңа деректер қоры” ауыстырып-қосқышын таңдауымыз қажет. “Жаңа деректер қоры файлы” терезесінде деректер қоры файлы орналасатын файлды көрсетіп, файл аты өрісіне файлдың атын енгіземіз. ОК батырмасын басып кесте құруды бастаймыз. “Деректер қоры” терезесінде “Кесте” батырмасын таңдап, “Құру” батырмасын басамыз. “Жаңа кесте” терезесінде жаңа кестенің құрылымын құру режимі – Конструктор режимін таңдаймыз.

Кестелер арасындағы байланыс бір немесе бірнеше сәйкес өрістер арқылы жүзеге асырылады. Ендеше, деректер қорының келесі бөлігін Delphi ортасында шақырамыз.

Бізге керекті компоненттер бұл жерде ADO (Active Data Objects), Data Access, Data Controls бұл компоненттер бізге базамен кестемізді байланыстыратын бірден бір көпір болып табылады. ADO (Active Data Objects) технологиясының қолдануымен деректерді басқаруға арналған ADO бетіндегі компоненттері яғни бұлар: ADOConnection – Байланыс, яғни біздің қолданып отырған деректер қорымызда бұл компонент кесте жол ашушы болып табылады; ADOTable - Table Деректер жиыны, ал бұл компонентте біз Connection қасиетіне ADOConnection1 байланысын орнатып TableName қасиетінен керек кестемізді таңдаймыз; ADOQuery - Query Деректер жиыны бұл компонент құралдар тақтасындағы SQL элементі арқылы жүзеге асырылады, бұл компонентте ADOTable компоненті сияқты қызмет атқарады. Бірақта екі компонентті бірдей бір формада қолдануға болмайды екеуінің біреуі ғана қолдану керек. Ал біздің жағдайымыз ADOTable компоненті қолданылады. Ал формаға орнатылған төмендегі компоненттердің негізгі іс-әрекеттерін қарастыратын болсақ:

TTable(Кесте) - кез келген Деректер қорындағы яғни Access-тегі кестемізге қол жеткізу;

TDataSource(Берілгендер көзі) - DataSet(Берілгендер жиынтығы) қасиеті арқылы нақты кестемен байланыс орнату болып табылады;

TDBGrid(Берілгендер кестесі) - DataSource қасиетіне DataSource берілгендер көзін меншіктеп, терезесіне нақты берілгендерді (кестені не сұранысты) енгізу. Active қасиетіндегі (False немесе True) яғни ақиқат немесе жалған пунктін өзгертміз.

Ал DataSource1 компоненті өзінің DataSet (Мәліметтер жиынтығы) қасиеті арқылы нақты кестемен байланысады. Ол – Table1 және DBGrid1 компоненттерін байланыстырушысы.

Енді біздің базамен Delphi арасындағы байланыс толығымен орнатылды. Сонымен қатар базаға бірнеше батырмалар мен формдар орнатып деректер қорын ұлғайтуға болады.

Әдебиеттер тізімі

1. Мұхамбетжанова С.Т., Мелдебекова М.Т. Педагогтардың ақпараттық – коммуникациялық технологияларды қолдану бойынша құзырлықтарын қалыптастыру әдістемесі. Алматы: ЖШС «Дайыр Баспа», 2010 ж.

2. Шумаков П.В. Delphi 3 и разработка приложений баз данных; М.: Нолидж, 2010. - 704 с.

ДИАГРАММАЛАРДЫ RATIONAL ROSE-ДЕ ҚОЛДАНУДЫҢ ТИІМДІЛІГІ

Султанова Г.А., Бейсенбек А.Б.

академик Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті, Қазақстан

E-mail: gasultanova@mail.ru

Қоғамда қазіргі заман дәуіріндегі ғылыми-техникалық үрдістің дамуына байланысты адам іс-әрекетінің барлық қызметінде компьютерлік технологияны пайдалану кеңінен етек жайды. Оқу-тәрбие үрдісінің тиімділігін жоғарылатуда жаңа технологияларды пайдалану мүмкіндіктерін зерттеуге әкеледі. Білімнің дамуы барысында көптеген перспективті ғылыми жолдардың ішінде